

СІМНАДЦЯТЬ РОКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ: УРОКИ, ПРОБЛЕМИ, ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

ВИСТУП НА ПАРЛАМЕНТСЬКИХ СЛУХАННЯХ 14.04.03
СЛАВУТИЦЬКОГО МІСЬКОГО ГОЛОВИ ВОЛОДИМИРА УДОВИЧЕНКО

Наближається 17-та річниця з дня Чорнобильської катастрофи. Сьогодні більше можливості свідомо проаналізувати хід багатьох подій, в тому числі і дострокову зупинку Чорнобильської атомної електростанції. Висновок напрошується один – дострокова зупинка ЧАЕС не була підготовлена як в технічному, екологічному, так і в соціальному плані. Все робилося, як завжди, поспіхом і тільки з однією метою – якнайшвидше натиснути "фатальну кнопку". Доказом того є те, що на сьогодні, у квітні 2003 року, відсутня не тільки Державна програма дострокового зняття з експлуатації ЧАЕС, проектно-кошторисна документація, а навіть і концепція зняття з експлуатації Чорнобильської станції, яка повинна бути затверджена в установленому порядку. Не визначені стратегічні завдання, не сформульована кінцева мета, а саме якого рівня безпеки потрібно досягти в епіцентрі трагедії. А переважна більшість принципово важливих питань залишається на папері. Ради справедливості необхідно віддати належне Прем'єру, який ці проблеми особисто окреслив, навіть пройшло довгоочікуване засідання міжвідомчої робочої групи, але виконання усіх доручень і рішень так і залишається на папері (мається на увазі, що він витримає все).

Недооцінка значення вирішення Чорнобильської проблеми може привести просто до непередбачених наслідків загальнонаціонального значення, тому саме їх я загострюю ось в цій залі Верховної Ради України, вищого законодавчого органу держави. Прийдешні покоління, історія нам можуть пробачити, а в дечому і забути

"наші" реформи, а наслідки Чорнобиля, нашу безвідповідальність щодо надглобальної проблеми — ніколи.

І коли ми мірємо про європейську інтеграцію, співпрацю з усім цивілізованим світом, то повинні чітко розуміти, що важливою складовою цього буде саме рівень вирішення Чорнобильської проблеми, ефективною якісно використання міжнародної допомоги, про що зараз сказати і не можна.

До речі. Нещодавно мене запросили до Литви, у м. Вісагінас, де розташована Ігналінська АЕС. Як ви знаєте, перший її блок виводиться з експлуатації тільки в 2005 році, а вже сьогодні рівень співпраці з міжнародним співтовариством принципово якісно інший. А ми систему оподаткування міжнародної допомоги вирішуємо вже кілька років.

В Меморандумі про взаєморозуміння між країнами "великої сімки" і Україною, на жаль, не було передбачено вирішення соціальних проблем, пов'язаних з достроковим зняттям з експлуатації, а їх сьогодні безліч:

- втрата фізичних робочих місць;
- втрата високооплачуваних робочих місць;
- повна передача об'єктів соціальної інфраструктури до комунальної власності і пов'язане з цим зменшення заробітної плати у дватри рази;
- і далеко не безпідставна невіра в майбутнє міста.

СІМНАДЦЯТЬ РОКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ: УРОКИ,

ВИСТУП НА ПАРЛАМЕНТСЬКИХ СЛУХАННЯХ 14.04.03
СЛАВУТИЦЬКОГО МІСЬКОГО ГОЛОВИ ВОЛОДИМИРА УДОВИЧЕНКО

(Початок на стор. 1)

Відомо, що, коли були відпрацьовані відповідні програми соціального захисту, затверджені Кабінетом Міністрів — соціального захисту, створення компенсуючих додаткових робочих місць — Верховною Радою був прийнятий відповідний закон. Як це все виконується і реалізується по принципових питаннях? Аж ніяк! Тільки один, але характерний приклад у згаданому законі чорним по білому говорить: "Вирішення негативних наслідків для міста Славутича, пов'язаних із достроковим закриттям ЧАЕС". Виконання цього положення закону — протилежне. А відповідальності за ігнорування виконання програм і дотримання закону ніякої. З цієї трибуни я хотів би назвати відомство, яке грає першу скрипку в цьому, — звісно, це Мінфін, який пальцем показує на Кабмін, а Кабмін, у свою чергу, на Мінфін, наче це відомство знаходиться не в Україні, а в Гондурасі.

Шановні добродію! Я з гордістю сьогодні хотів би підкреслити, що Славутич — не зебрак. Диверсифікується економіка, створюються нові високотехнологічні робочі місця. У 2002 році в бюджеті різних рівнів славутичани дали більш як 1500 грн. на душу населення. Славутич є донором держави. Разом з тим з місцевого бюджету було вилучено 8,5 млн. грн. А нинішнього року, незважаючи на ще скрутніше становище — звільнення понад 500 працюючих, — передбачено вилучення в розмірі 10,5 млн. грн. Результат бездумних формальних підходів поставив Славутич на коліна.

У 2003 році не передбачено кошти не тільки на енергоносії і утримання всіх освітняських закладів, але й на заробітну плату вчителям, кількість яких відповідає нормативам Міністерства освіти. Звідси борги бюджету більш як 4 млн. грн. А до цього ще додаються борги держави по чорнобильським пільгам біля

6 млн. грн., в тому числі за комунальні послуги понад 1 млн. грн. І це в місті, де концентрація жителів, які мають ці пільги, надзвичайно велика (із 24,5 тис. — 22 тис.). Як результат, славутичани протягом року багато часу знаходяться не тільки без гарячої води, а й без холодної, причому сплата від населення за комунальні послуги в минулому році склала 103%. Сьогодні працівники житлово-комунального господарства оголосили голодування.

Незважаючи на безліч доручень вищих посадових осіб, відповідних рішень, до цього часу так і не вирішено питання переселення селища Лісного, яке знаходиться на балансі Мінпаливенерго. До завершення 160-квартирного будинку залишилось всього нічого, а разом з тим, витрачаються величезні кошти на утримання цього селища, експлуатаційний термін його конструкцій давно

завершився. Там залишається ще проживати 102 чол., в тому числі 53 дітини.

Шановний Володимире Михайловичу, я вам презентую книжечку, збірку нормативно-правових актів щодо соціальних гарантій працівникам Чорнобильської АЕС і жителям міста Славутича у зв'язку з достроковим закриттям ЧАЕС. Тут є заходи, які і вами були підписані. Зверніть, будь ласка, увагу, як вони виконуються державними структурами. Разом з тим, передаю вам звернення до керівників держави від імені Громадських зборів славутичан.

На завершення хотів би підкреслити, що багато зроблено, великі витрати понесені. На превеликий жаль, немає тієї співпраці з західним світом, на яку ми розраховували, і проблеми тут не тільки з того боку, а й в середині нашої держави, в управлінні цим процесом.

Звісно, технічні проблеми

існують, тому що така технологія відпрацьовується вперше, та ще й на такому об'єкті. Але я хотів би сказати про тих, хто втратив здоров'я, щоб була поновлена робота ЧАЕС. Звісно, не вони приймали рішення про відновлення експлуатації АЕС, але вони все зробили, щоб в післяаварійний період випустити електроенергії більше, ніж до аварії, і давали цей струм українському народу. І зупинено АЕС не за рішенням людей, які продовжують робити свою справу в складних радіаційних умовах.

Користуючись нагодою, я хотів би звернути увагу навіть не на технічну, не на економічну сторону цієї проблеми, а просто на людську, на нашу мораль і моральну відповідальність перед людьми, які чесно і високопрофесійно виконують свою роботу. Саме з цього починається, або принаймні повинна починатися держава, яка може розраховувати на підтримку і віру в неї своїх громадян. Ми просимо тільки одне: об'єктивності розгляду питань, пов'язаних з життєдіяльністю міста Славутича, — міста, яке залишається монопрофільним. І головним завданням тих, хто в ньому проживає, є ліквідація наслідків аварії в епіцентрі Чорнобильських подій.

В комітетах Верховної Ради розглядається проект Закону "Про внесення змін до Закону України "Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС на екологічно безпечну систему". Прошу якнайшорше його прийняти. Це дасть змогу створити певну систему фінансового забезпечення вирішення завдань як безпосередньо на ЧАЕС, так і самого міста Славутича. З останньою надією на здоровий глузд.

В.УДОВИЧЕНКО
Міський голова
Славутича